

بررسی تأثیر قدرت سهامداران عمده بر رابطه بین اختلاف صورتهای مالی حسابرسی شده و نشده و هزینه استقراض در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران

ناهیده نعمت زاده^۱

وحدت آقاجانی^۲

عادل شاه ولی زاده^۳

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۰۳/۰۱ تاریخ چاپ: ۱۴۰۳/۰۶/۰۱

چکیده

از مهم ترین منابع مورد نیاز سازمان ها برای بقا و ادامه فعالیت ها، منابع مالی است. بخشی از این منابع از سرمایه گذاری مؤسسان، سهامداران عمومی، فعالیت های عملیاتی و خدمات شرکت تأمین می شود و در کنار آن، از تسهیلات بانکی استفاده کنند. علت اصلی بدهی، عدم تکاپوی منابع سرمایه گذاران و منابع داخلی شرکت و همچنین کمتر بودن هزینه بدهی در مقایسه با هزینه حقوق صاحبان سهام است. تحقیق حاضر از لحاظ هدف جزء تحقیقات کاربردی است. از لحاظ ماهیت جزء تحقیقات مروری است. از لحاظ نوع استدلال جزء تحقیقات قیاسی- استقرایی می باشد. از نظر بعد زمان جزء تحقیقات گذشته نگر می باشد. از نظر طول مدت زمان تحقیق جزء روش ترکیبی می باشد. جامعه آماری تحقیق حاضر شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران و فرابورس ایران می باشد که پس از حذف محدودیت ها ۱۵۲ شرکت به عنوان نمونه آماری انتخاب شدند. بازه زمانی مورد بررسی بین سال های ۱۳۹۷ الی ۱۴۰۱ می باشد. نتیجه گیری: نتایج حاصل از آزمون فرضیه اول تحقیق بیانگر این است بین اختلاف صورتهای مالی حسابرسی شده و نشده و هزینه استقراض رابطه مستقیم و معناداری وجود دارد. نتایج حاصل از آزمون فرضیه دوم تحقیق حاکی از این است که قدرت سهامداران عمده بر رابطه بین اختلاف صورتهای مالی حسابرسی شده و نشده و هزینه استقراض تأثیر مستقیم و معناداری دارد.

واژگان کلیدی

هزینه استقراض، اختلاف صورتهای مالی حسابرسی شده و نشده و قدرت سهامداران عمده

^۱ کارشناسی ارشد حسابداری، موسسه آموزش عالی غیرانتفاعی غیردولتی مقدس اردبیلی، اردبیل، ایران. (nahideh.hp2020@gmail.com)

^۲ استادیار گروه حسابداری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اردبیل، اردبیل، ایران. (V.aghajani@gmail.com)

^۳ استادیار گروه حسابداری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اردبیل، اردبیل، ایران. (a.shahvalizadeh@gmail.com)

مقدمه

از مهم‌ترین منابع مورد نیاز سازمان‌ها برای بقا و ادامه فعالیت‌ها، منابع مالی است. بخشی از این منابع از سرمایه‌گذاری مؤسسان، سهامداران عمومی، فعالیت‌های عملیاتی و خدمات شرکت تأمین می‌شود و در کنار آن، از تسهیلات بانکی استفاده کنند. علت اصلی بدهی، عدم تکاپوی منابع سرمایه‌گذاران و منابع داخلی شرکت و همچنین کمتر بودن هزینه بدهی در مقایسه با هزینه حقوق صاحبان سهام است. در مقابل، چنانچه اخذ تسهیلات بدون توجه به متغیرهای مالی شرکت و دیگر عوامل مهم در این زمینه صورت پذیرد، شرکت را در بلندمدت به مشکلات نقدینگی دچار می‌کند. افزایش مطالبات معوقه بانکی در کشور از یک طرف و خروج شرکت‌ها از سطح مناسب ساختار سرمایه و افزایش ریسک مالی، ایجاد جریمه تأخیر و بالا رفتن هزینه سرمایه و به تبع کاهش توفیق شرکت‌ها در اخذ تسهیلات بعدی، از طرف دیگر، ضرورت بررسی موضوع را نشان می‌دهد (سعیدی و مشایخی ۱۳۹۱).

ادبیات ساختار سرمایه با دو نظریه غالب در مورد دریافت تسهیلات مالی مورد بحث قرار می‌گیرد: نظریه اول به عنوان نظریه ایستای رابطه متقابل شناخته می‌شود و بر این مسئله دلالت دارد که شرکت‌ها یک نسبت بدهی هدف گذاری و برنامه‌ریزی می‌کنند تا به سمت این هدف حرکت کنند. نظریه دیگری با عنوان نظریه سلسله‌مراتبی بیان می‌کند که شرکت‌ها به علت وجود اطلاعات نامتقارن و ناهماهنگ، برای تأمین مالی خود سلسله‌مراتب قائل‌اند. بر اساس سلسله‌مراتب، تأمین مالی داخلی بر تأمین مالی خارجی ارجحیت دارد. در اولویت بعد، اگر قرار بر تأمین مالی خارجی باشد، تأمین وجه از محل بدهی در اولویت قرار می‌گیرد. زمانی که به علت بالا رفتن ریسک اعتباری به سبب استقراض زیاد، هزینه تأمین مالی از محل بدهی افزایش یابد، استفاده از انتشار سهام برای تأمین مالی به عنوان آخرین انتخاب شرکت‌ها قرار می‌گیرد (پیری و همکاران ۱۳۹۶).

از نگاهی دیگر، با اشاره به مطالب ارائه شده، به موضوع اختلاف صورت‌های مالی حسابرسی شده و نشده پرداخته می‌شود. محصول نهایی فرآیند حسابداری مالی، ارائه اطلاعات مالی به استفاده‌کنندگان مختلف، اعم از استفاده‌کنندگان داخلی و استفاده‌کنندگان خارج از واحد تجاری، در قالب گزارش‌های حسابداری است. آن گروه از گزارش‌های حسابداری که با هدف تأمین نیازهای اطلاعاتی استفاده‌کنندگان خارج از واحد تجاری تهیه و ارائه می‌شوند، در حیطه عمل گزارشگری مالی قرار می‌گیرند. صورت‌های مالی، بخش اصلی فرآیند گزارشگری مالی را تشکیل می‌دهند. در حال حاضر، یک مجموعه کامل صورت‌های مالی شامل الف) صورت‌های مالی اساسی شامل: ۱) صورتحساب صورت سود و زیان ۲) صورت سود و زیان جامع ۳) صورت وضعیت مالی ۴) صورت تغییرات حقوق مالکانه ۵) صورت جریان وجوه نقد و ب) یادداشت‌های توضیحی همراه صورت‌های مالی می‌باشد. دیگر موارد تشکیل‌دهنده گزارشگری مالی، مواردی از قبیل گزارش مدیران درباره فعالیت واحد تجاری و گزارش تحلیلی مدیران می‌باشد که همراه با گزارش حسابرس مستقل (حسب مورد گزارش بازرس قانونی) و صورت‌های مالی، مجموعه‌ای تحت عنوان گزارش مالی سالانه را تشکیل می‌دهند. سایر گزارش‌های مالی که به طور موردی و با اهداف خاص تهیه می‌شوند، در برگیرنده مواردی از قبیل گزارش‌های مالی تهیه شده به منظور دریافت تسهیلات مالی از بانک‌ها، گزارش توجیهی هیئت‌مدیره جهت افزایش سرمایه در مورد شرکت‌های سهامی، و اظهارنامه مالیاتی می‌باشند (رمضانی و همکاران ۱۳۹۴).

از آنجایی که گزارش‌های حسابرسی نشده زودتر از گزارش‌های حسابرسی شده منتشر و در اختیار عموم قرار می‌گیرند، همین گزارش‌های حسابرسی نشده، تنها گزینه‌های در دسترس برای افراد جهت تحلیل و ارزیابی عملکرد و نیز پیش‌بینی

وضعیت آتی شرکت می‌باشند. از این‌رو هرچه اختلاف بین ارقام صورت‌های مالی حسابرسی شده با صورت‌های مالی حسابرسی نشده کمتر باشد، به سود عموم خواهد بود. چراکه این امر منجر به تحقق سود مورد انتظار سرمایه‌گذاران، کاهش هزینه سرمایه شرکت‌ها، کاهش افت و خیز قیمت سهام، کاهش تراکم تقاضا برای خرید یا فروش و ... خواهد شد. لذا توجه به تفاوت این دو گزارش (صورت‌های مالی حسابرسی شده و حسابرسی نشده) و عوامل مؤثر بر کاهش میزان اختلاف دو گزارش بااهمیت خواهد بود. یکی از عواملی که انتظار می‌رود بر میزان اختلاف صورت‌های مالی حسابرسی شده و حسابرسی نشده شرکت‌ها اثرگذار باشد کیفیت حسابرسی می‌باشد (قزل سفلی و همکاران ۱۳۹۷).

وجود سهامداران در ساختار مالکیت شرکت‌ها در قالب سهامداران نهادی، سهامداران عمده و خرد می‌تواند عملکرد مدیران را نسبت به چشم‌انداز آتی و راهبرد سیاست‌های مالی تحت تأثیر قرار دهد. این گروه از سهامداران با دریافت اطلاعات دسته اول از سوی مدیران رده بالا اهداف بلندمدتی را تبیین می‌کنند و خواستار بازدهی بیشتر نسبت به گروه اول (اشخاص حقیقی) هستند. سهامداران بزرگ با داشتن اهرم‌های فشار و مکانیزم تأثیرگذار بر حاکمیت شرکتی همواره به دنبال دریافت اطلاعات مالی دقیق‌تر و مربوط‌تر می‌باشند (محمدی و همکاران ۱۳۹۶).

مبانی نظری و ادبیات پژوهش

تعیین میزان توان دریافت تسهیلات بانکی و ظرفیت بدهی یکی از راه‌هایی است که می‌توان با به‌کارگیری آن، به استفاده مناسب از فرصت‌های سرمایه‌گذاری و همچنین جلوگیری از به‌هدر رفتن منابع اقدام کرد. با پیش‌بینی حداکثر ظرفیت ایجاد بدهی در هر فرصت سرمایه‌گذاری، سرمایه‌گذاران می‌توانند برنامه تأمین مالی خود را طراحی کنند و با کمترین احتمال ناتوانی در بازپرداخت بدهی‌ها، فعالیت‌های خود را آغاز کنند (پیری و همکاران، ۱۳۹۶).

در این میان یکی از راهکارهایی که می‌تواند کیفیت گزارش‌های را ارتقا بخشد انجام یک حسابرسی با کیفیت است. اما به دلیل اثرات ویژه‌ای که ارائه به‌موقع اطلاعات بر کسب بازدهی دارد سرمایه‌گذاران اغلب نسبت به گزارش‌های حسابرسی نشده شرکت‌ها واکنش نشان می‌دهند و بر اساس این اطلاعات تصمیمات خود را اتخاذ می‌کنند. برای اینکه بتوان از مجرای اطلاعات بهترین منافع را برای استفاده‌کنندگان تأمین کرد، باید بین اطلاعات مربوط و به‌موقع از یک‌سو و اطلاعات قابل‌اتکا از سوی دیگر، نوعی موازنه برقرار کرد و از این طریق به سودمندی اطلاعات گزارش شده پرداخت. بر همین اساس هیئت استانداردهای حسابداری مالی، در چارچوب نظری گزارشگری مالی، ویژگی‌های کیفی اصلی مرتبط با محتوای اطلاعات را مربوط بودن و قابل‌اتکا بودن را تعریف و به‌موقع بودن را به عنوان به‌عنوان یکی از محدودیت‌های حاکم بر خصوصیات کیفی اطلاعات مالی معرفی نموده است (قزل سفلی و همکاران ۱۳۹۷).

یباح و همکاران^۱ (۲۰۲۳) در تحقیقی به بررسی رابطه بین اختلاف صورت‌های مالی حسابرسی شده و نشده و هزینه استقراض تأمین مالی در کشور غنا مورد بررسی قرار دادند. در این تحقیق از تعداد ۹۵۰ سال-شرکت به عنوان مشاهده برای بازه زمانی بین ۲۰۰۸ الی ۲۰۱۸ نیز استفاده شده است. در این مطالعه از روش رگرسیون خطی نیز استفاده شده است. نتایج بیانگر این است که اختلاف صورت‌های مالی حسابرسی شده و نشده و هزینه استقراض تأمین مالی رابطه مستقیم و معناداری دارد.

¹ Ebenezer Nana Yeboah and, Zhou Yang, Benedict and Arthur ORCID Icon and Gabriel Kyeremeh

لی و همکاران^۲ (۲۰۲۳) در تحقیقی به بررسی تأثیر ساختار مالکیت بر رابطه بین قابلیت صورت‌های مالی و هزینه استقراض در کشور چین مورد بررسی قرار دادند. در این تحقیق از اطلاعات مالی برگرفته از گزارش‌های حسابداری ۳۶۲۵ سال-شرکت برای بازه زمانی بین ۲۰۱۳ الی ۲۰۲۰ نیز مورد بررسی قرار گرفته شده است. جهت آزمون فرضیات از روش رگرسیون خطی نیز استفاده شده است. نتایج بیانگر این است که بین قابلیت صورت‌های مالی و هزینه استقراض رابطه معکوس و معناداری وجود دارد و همچنین ساختار مالکیت بر رابطه بین قابلیت صورت‌های مالی و هزینه استقراض تأثیر معناداری دارد.

گان و همکاران^۳ (۲۰۲۰) در تحقیقی به اثرگذاری قدرت سرمایه‌گذاران عمده بر عملکرد سازمان‌ها از لحاظ نحوه استفاده از بدهی در بازار که به نوعی در بازارهای فعال در کشور مالزی می‌باشند مورد مطالعه قرار دادند. در این تحقیق از تعداد ۲۳۴۷ سال-شرکت به عنوان مشاهده برای بازه زمانی بین ۲۰۰۴-۲۰۱۷ نیز استفاده شده است. در این مطالعه از روش چندگانه رگرسیونی نیز استفاده شده است. نتایج بر این اساس می‌باشد که ضریب تعداد سرمایه‌گذاران عمده با رشد و پیشرفت و بهره‌وری رابطه مستقیم و معنی‌دار دارد و با ارزش بازارهای فعال رابطه با اهمیتی ندارد. همچنین، یافته‌ها بر این محور است که ارزیابی تعداد سرمایه‌گذاران عمده فراوان‌ترین رابطه را با پیشرفت و بهره‌وری و سرمایه‌انسانی دارد.

سیمپر و همکاران^۴ (۲۰۱۹) در تحقیقی به چگونگی مدیریت هزینه استقراض برای تجزیه و تحلیل سود بازده در شرکت‌های صنعتی کره جنوبی پرداختند. در این پژوهش از اطلاعات ترازنامه‌ای ۳۶۵۸ سال-شرکت برای بازه زمانی بین ۲۰۰۳ الی ۲۰۱۶ نیز مورد بررسی قرار گرفتند. آنان جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها از روش حداقل مربعات نیز استفاده کردند. مشخص کردند که مدیریت هزینه استقراض برای تجزیه و تحلیل سود بازده تأثیر مستقیم و معناداری دارد.

تقی پوریان^۵ (۱۴۰۲) در تحقیقی به بررسی تأثیر قدرت سهامداران عمده بر کیفیت حاکمیت شرکتی با نقش تعدیل‌گری اندازه شرکت در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهاداران تهران پرداختند. جامعه آماری این پژوهش، ۹۰ شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران طی دوره زمانی ۵ ساله (۱۳۹۴ تا ۱۳۹۸) می‌باشد. جهت انتخاب نمونه آماری وبه منظور بررسی دقیق تر اطلاعات شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران و قابلیت اتکای بیشتر، نمونه‌های انتخابی، به روش حذف سیستماتیک انتخاب می‌گردد. نتایج حاکی از آنست که رابطه بین متغیر کیفیت حاکمیت شرکتی با قدرت سهامداران عمده با توجه به سطح معناداری بدست آمده (۰,۰۰۵) تایید شده و با توجه به مثبت بودن آماره Z رابطه مستقیم می‌باشد. همچنین، تأثیر متغیر اندازه شرکت بر رابطه بین کیفیت حاکمیت شرکتی با قدرت سهامداران عمده با توجه به سطح معناداری بدست آمده (۰,۰۲۹۵) تایید شده و با توجه به مثبت بودن آماره Z این تأثیر مستقیم می‌باشد.

تقی نژاد و همکاران^۶ (۱۴۰۱) در تحقیقی به بررسی تأثیر تأمین مالی از طریق استقراض بر مدیریت سود شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران پرداختند. در تحقیق مورد نظر جامعه آماری شامل کلیه شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران از سال ۱۳۸۹ تا پایان سال ۱۳۹۶ می‌باشد. بر اساس شرایط نمونه آماری، تعداد ۱۵۴ شرکت به عنوان نمونه آماری انتخاب شده‌اند. با توجه به ماهیت این تحقیق، جهت گردآوری اطلاعات مورد نیاز از روش

² Xiaojie Li , Hao Li, and Fei Qiu

³ Gan, K. and Saleh, Z

⁴ Simper, R., Hall, M. J., Liu, W., Zelenyuk, V., & Zhou, Z

کتابخانه‌ای استفاده شده است. در پایان نتایج حاصل از آزمون فرضیه پژوهش حاکی از آن است که تأمین مالی از طریق استقراض (هزینه بدهی) بر مدیریت سود شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران تأثیر معنادار دارد. حاجیان و همکاران (۱۳۹۹) در تحقیقی به بررسی تأثیر ریسک مالیاتی و اجتناب مالیاتی بر هزینه استقراض پرداختند. نمونه آماری تحقیق شرکت‌های پذیرفته در بورس اوراق بهادار تهران طی سال‌های ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۷ با نمونه مشتمل بر ۲۰۵ شرکت است. برای بررسی فرضیه از رگرسیون خطی چند متغیره و داده‌های ترکیبی با استفاده از مدل حداقل مربعات تعمیم یافته استفاده شده است. نتایج آزمون فرضیه اول نشان داد اجتناب مالیاتی بر هزینه استقراض تأثیر معناداری و مستقیمی دارد. همچنین نتایج آزمون فرضیه دوم نشان داد ریسک مالیاتی بر هزینه استقراض تأثیر معناداری و معکوسی دارد. فرضیه سوم نتایج آزمون فرضیه نشان داد نماگر ریسک بر رابطه بین اجتناب مالیاتی و هزینه استقراض تأثیر معناداری و معکوسی دارد. نتایج تحلیل‌های چند متغیره نشان می‌دهد که شرکت‌هایی که از پرداخت مالیات اجتناب می‌کنند، نرخ سود بیشتری را به بدهی‌های خود پرداخت می‌کنند. بدیهی است که بستانکاران، اجتناب از مالیات را به عنوان یک منبع ریسک اعتباری تلقی می‌کنند.

احمدی و هاشمی نسب (۱۳۹۸) در تحقیقی به بررسی تأثیر ریسک‌پذیری مدیریت بر نرخ هزینه استقراض پرداختند. جامعه آماری این پژوهش شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران در طی بازه زمانی ۱۳۸۸ تا ۱۳۹۵ می‌باشد. نمونه‌گیری به روش حذف سیستماتیک انجام گرفته و تعداد ۱۵۲ شرکت به عنوان نمونه انتخاب گردیده است. یافته‌های این پژوهش نشان داد که با افزایش ریسک‌پذیری مدیریت، هزینه استقراض شرکت افزایش می‌یابد.

روش‌شناسی پژوهش

این تحقیق، از بعد رویکرد انجام تحقیق از نوع خرد گرایانه، از بعد هدف از نوع تحقیقات کاربردی، از بعد ماهیت تحقیق از نوع تحقیقات مروری، از نوع ماهیت داده‌ها از نوع تحقیقات کمی، از لحاظ روش شناخت تحقیق از نوع تحقیقات توصیفی همبستگی، از بعد نوع استدلال از نوع قیاسی و استقرایی، از بعد زمان جزء تحقیقات گذشته‌نگر، از بعد طول مدت زمان انجام تحقیق از نوع تحقیقات مقطعی، و از لحاظ روش جمع‌آوری اطلاعات از نوع تحقیقات کتابخانه‌ای و میدانی می‌باشد.

بدین ترتیب پژوهشگر برای جمع‌آوری اطلاعات مقدماتی و تدوین چارچوب نظری و پیشینه تحقیق به صورت کتابخانه‌ای و با استفاده از مقالات و مطالب موجود در سایت‌های اینترنتی و کتابخانه‌های دانشگاه‌ها و اسناد و مدارک مربوطه عمل کرده است و برای جمع‌آوری اطلاعات مورد نیاز برای آزمون فرضیات تحقیق، به شیوه استقرایی عمل کرده است. از طرفی این تحقیق از نوع پژوهش تحلیلی-کاربردی می‌باشد که در آن پژوهشگر به دنبال یافتن پاسخ برای یک مسئله می‌باشد.

برای تجزیه و تحلیل آماری داده‌ها و آزمون فرضیه‌های تحقیق حاضر از آمار توصیفی (شامل میانگین، انحراف معیار) و آمار استنباطی (رگرسیون خطی چند متغیره) استفاده شده است. در این تحقیق ابتدا با استفاده از نرم‌افزار صفحه گسترده اکسل Excel ورژن ۲۰۱۰ اقدام به طبقه‌بندی و مرتبط‌سازی داده‌های جمع‌آوری شده کرده و سپس از طریق نرم‌افزار اقتصادسنجی Eviews نسخه ۹ پردازش و برآوردی لازم جهت بررسی مدل‌های تحقیق انجام می‌پذیرد. بدین گونه که در قسمت آمار توصیفی، تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از شاخص‌های مرکزی همچون میانگین و میانه و شاخص‌های پراکندگی انحراف معیار، چولگی و کشیدگی انجام خواهد شد و در راستای تعیین روش مناسب برای تحلیل داده‌های

ترکیبی، رویکردهای متعددی وجود دارد. رویکرد متداول این است که برای به کارگیری داده‌های ترکیبی و تشخیص همگن یا ناهمگي بودن آن‌ها از آزمون اف لیمر استفاده شود. در صورتی که نتایج این آزمون مبنی بر به کارگیری داده‌ها به صورت داده‌های پانلی شود، می‌بایست برای تخمین مدل پژوهش از یکی از مدل‌های اثرات ثابت یا اثرات تصادفی استفاده شود که برای انتخاب یکی از این دو مدل. باید آزمون هاسمن اجرا شود. پیش از تجزیه و تحلیل داده‌های تحقیق، پایایی متغیرها نیز باید بررسی شود. پایایی متغیرهای تحقیق به این معنا است که میانگین و واریانس متغیرها در طول زمان و کواریانس متغیرها بین سال‌های مختلف ثابت بوده است. در نتیجه، استفاده از این متغیرها در مدل، باعث به وجود آمدن رگرسیون کاذب نمی‌شود. به این منظوره می‌توان از آزمون لوین، لین و چو، آزمون ایم، پسران و شین و آزمون دیکی بولر استفاده نمود. یکی از مفروضات دیگر استفاده از رگرسیون، استقلال خطاها (تفاوت میان مقادیر واقعی و پیش‌بینی شده توسط رگرسیون) است.

یافته‌های پژوهش

آمار توصیفی

جدول ۱ آمار توصیفی متغیرهای تحقیق

متغیرهای تحقیق	نماد	میانگین	میانه	انحراف معیار	چولگی	کشیدگی	مینیمم	ماکزیمم
هزینه استقراض	COD	۱/۶۶۶۹۹۶	۱/۳۹۸۲۵۸	۱/۰۰۰۳۴۰	۱/۶۹۶۲۲۰	۶/۱۷۴۳۳۵	۰/۲۴۴۹۵۵	۵/۷۹۳۹۶۳
اختلاف صورت‌های مالی حسابرسی شده و نشده	DIF	۶/۳۱۱۷۶۲	۶/۱۷۱۴۳۰	۰/۹۷۶۳۰۷	-۰/۰۰۷۲۴۰	۳/۹۶۰۱۲۱	۱/۷۴۰۳۶۳	۹/۰۰۷۲۱۸
رشد دارایی‌ها	Growth	۰/۳۱۷۹۰۶	۰/۱۸۳۵۸۱	۰/۶۶۶۳۳۵	۳/۶۴۸۹۸۴	۲۷/۴۷۵۶۴	-۰/۴۲۸۳۰۶	۵/۰۱۹۰۱۶
اهرم مالی	LEV	۲/۱۷۴۴۲۶	۰/۴۴۹۶۱۹	۳/۶۳۲۳۳۶	۲/۳۸۱۰۰۰	۸/۶۸۳۰۶۳	۰/۰۰۰۲۵۴	۱۹/۲۲۸۰۹
عمر شرکت	AGE	۳/۱۳۲۶۷۸	۳/۱۳۱۹۳۹	۰/۰۸۸۸۶۹	-۰/۱۰۸۸۴۳	۱۲۶/۰۰۶۲	۲/۱۲۵۴۸۱	۴/۱۲۹۶۹۰
تعداد مشاهدات								۷۶۰

هزینه استقراض دارای میانگین، میانه و انحراف معیار به ترتیب ۱/۰۰۰۳۴۰ و ۱/۳۹۸۲۵۸ و ۱/۶۶۶۹۹۶ می‌باشد که نشان‌دهنده این است که تقریباً ۱,۵ درصد هزینه استقراض شرکت‌ها رو به افزایش بوده است و با توجه به انحراف معیار ۳۵ درصدی افزایش یا کاهش در هزینه استقراض شرکت‌ها وجود دارد. ماکزیمم و مینیمم به ترتیب ۵/۷۹۳۹۶۳ و ۰/۲۴۴۹۵۵ می‌باشد که نشان‌دهنده این است بزرگ‌ترین شرکت و کوچک‌ترین شرکت از لحاظ هزینه استقراض ترتیب نزدیک به ۶ درصد و ۱ درصد بوده‌اند. چولگی و کشیدگی به ترتیب ۶/۱۷۴۳۳۵ و ۱/۶۹۶۲۲۰ می‌باشد که نشان‌دهنده این است با توجه به مثبت بودن چولگی و مثبت بودن کشیدگی تمایل شرکت‌ها در جهت افزایش دادن هزینه استقراض وجود دارد. از طرفی آماره‌های پراکندگی سعی دارند میزان گستردگی و پراکنش مشاهده‌ها را اندازه‌گیری کنند.

آزمون F لیمر و هاسمن

جدول ۲: آزمون F لیمر و هاسمن

آزمون	مدل	آماره F	سطح معنی‌داری	نتیجه آزمون
آزمون F لیمر	مدل ۱	۸/۳۴۸۳	۰/۰۰۰۰	رگرسیون پانلی
	مدل ۲	۸/۱۱۹۳	۰/۰۰۰۰	رگرسیون پانلی

آزمون	مدل	آماره F	سطح معنی‌داری	نتیجه آزمون
آزمون هاسمن	مدل ۱	۰/۵۸۹۶	۰/۹۶۴۲	رگرسیون پانلی با اثرات تصادفی
	مدل ۲	۰/۶۳۵۵	۰/۹۹۵۸	رگرسیون پانلی با اثرات تصادفی

نتایج حاصل از این آزمون در جدول ۲ نشان داده شده است. چون مقدار آماره بیشتر از ۲ و سطح معنی‌داری آزمون F لیمر برای مدل‌های تحقیق کمتر از سطح خطای ۰,۰۵ می‌باشد بنابراین فرض صفر این آزمون رد می‌شود و روش پانلی مناسب می‌باشد. با توجه به آزمون F لیمر که مدل برآورد با روش پانلی را برای مدل تحقیق مناسب نشان داد، در مدل برآورد با روش پانلی نیز دو روش، برآورد با مدل اثرات ثابت یا اثرات تصادفی وجود دارد که برای تعیین این که برای برآورد پارامترهای مدل تحقیق، از مدل اثرات ثابت یا اثرات تصادفی استفاده شود از آزمون هاسمن استفاده می‌شود. اگر سطح معنی‌داری کمتر از ۰/۰۵ باشد رگرسیون پانلی با اثرات ثابت مناسب می‌باشد و اگر بیشتر از ۰/۰۵ باشد رگرسیون پانلی با اثرات تصادفی مناسب می‌باشد. نتیجه آزمون هاسمن برای گزینش بین اثرات ثابت و تصادفی مدل‌های تحقیق در جدول ۴-۵ آورده شده است. با توجه به اینکه مقدار آماره بیشتر از ۲ و سطح معنی‌داری آزمون هاسمن برای مدل‌های تحقیق کمتر از سطح خطای ۰,۰۵ می‌باشد بنابراین فرض صفر مبنی بر مناسب بودن اثرات تصادفی در این مدل‌ها رد می‌شود و برای برآورد مدل‌های رگرسیونی از روش پانلی با اثرات ثابت استفاده می‌شود.

متغیر وابسته:

در این تحقیق هزینه استقراض به عنوان متغیر وابسته می‌باشد که طبق تحقیق حاجیان و همکاران (۱۳۹۹) از نسبت هزینه بهره بر میانگین مجموع استقراض‌های در طول یک سال برای اندازه‌گیری این متغیر استفاده خواهد شد.

$$\text{هزینه بهره شرکت برای یک سال} \\ \text{میانگین مجموع استقراض‌های در طول یک سال} = \text{هزینه استقراض}$$

متغیر مستقل:

در تحقیق اختلاف صورت‌های مالی حسابرسی شده و صورت‌های مالی حسابرسی نشده به عنوان متغیر مستقل در نظر گرفته شده است که جهت اندازه‌گیری این متغیر به پیروی از مطالعات قزل سفلی و همکاران (۱۳۹۷) از لگاریتم قدر مطلق میزان اختلاف در جمع دارایی، جمع بدهی، سود عملیاتی، سود خالص قبل از کسر مالیات، سود خالص بعد از کسر مالیات و جریان نقد عملیاتی در صورت‌های مالی حسابرسی شده و حسابرسی نشده استفاده می‌شود.

Cash: وجوه نقد

متغیرهای تعدیلی:

در این تحقیق قدرت سهامداران عمده به عنوان متغیر تعدیلی می‌باشد که به پیروی از مطالعات پاکرام و علی آبادی (۱۳۹۹) با استفاده از درصد سهام در دست دارندگان بلوک‌های سهام یعنی درصد مالکیت بلوکی تعریف می‌شود و درصد مالکیت بلوکی برابر است با مجموع درصد سهام در اختیار سه سهامدار عمده. بعد از اینکه مجموع درصدهای مربوطه از قسمت سرمایه (درصد سهام در اختیار سهامداران عمده در تاریخ ترازنامه) موجود در یادداشت‌های توضیحی

صورت‌های مالی شرکت‌ها جمع‌آوری شد، وارد نرم افزار اکسل خواهد شد و سپس میانه آن محاسبه خواهد شد. در صورتی که درصد سهام در اختیار سهامداران بلوکی بالاتر از میانه بود، مقدار این متغیر برابر یک و در صورتی که پایین‌تر از میانه بود، مقدار این متغیر برابر صفر گردید.

متغیرهای کنترلی:

رشد دارایی شرکت (Growth)

که نشان‌دهنده کل دارایی‌ها منهای دارایی‌های سال قبل و تقسیم بر دارایی‌های سال قبل است (پیری و همکاران ۱۳۹۶).

$$\text{Growth} = \frac{TA_t - TA_{t-1}}{TA_{t-1}}$$

اهرم مالی (LEV)

که از طریق تقسیم کل بدهی‌ها به کل دارایی‌ها اندازه‌گیری می‌شود (پیری و همکاران ۱۳۹۶).

$$Lev = \frac{TL}{TA} \longrightarrow \frac{\text{کل بدهی‌ها}}{\text{کل دارایی‌ها}}$$

عمر شرکت (AGE)

از طریق لگاریتم طبیعی تعداد سال‌های تأسیس شرکت تا سال جاری به دست می‌آید (پیری و همکاران ۱۳۹۶).

فرضیه اول: بین اختلاف صورت‌های مالی حسابرسی شده و نشده و هزینه استقراض رابطه وجود دارد.

$$COD_{it} = \beta_0 + \beta_1 DIF_{it} + \beta_2 Growth_{it} + \beta_3 LEV_{it} + \beta_4 AGE_{it} + \epsilon_{it}$$

جدول ۳ تخمین مدل اول

		$COD_{it} = \beta_0 + \beta_1 DIF_{it} + \beta_2 STRONG_{it} + \beta_3 (DIF_{it} \times STRONG_{it}) + \beta_4 Growth_{it} + \beta_5 LEV_{it} + \beta_6 AGE_{it} + \epsilon_{it}$				
		$OD_{it} = \beta_0 + \beta_1 DIF_{it} + \beta_2 Growth_{it} + \beta_3 LEV_{it} + \beta_4 AGE_{it} + \epsilon_{it}$				
نوع رابطه	نتیجه	هزینه استقراض - COD				
		ضریب	آماره t	سطح معنی داری	سطح خطا	متغیرهای تحقیق
مستقیم	تأیید	۰/۰۱۹۹۰۲	۳/۹۳۱۸۲۹	۰/۰۰۰۱	۰/۰۰۵۰۶۲	مقدار ثابت β_0
مستقیم	تأیید	۰/۰۰۲۵۰۴	۳/۹۳۸۶۹۵	۰/۰۰۰۱	۰/۰۰۰۶۳۶	اختلاف صورت‌های مالی حسابرسی شده و نشده DIF
مستقیم	تأیید	۰/۰۰۱۶۱۶	۲/۱۴۴۲۴۳	۰/۰۳۲۴	۰/۰۰۰۷۵۴	رشد دارایی‌ها Growth
رد		۰/۰۰۰۱۹۵	۱/۷۳۰۵۴۶	۰/۰۸۴۰	۰/۰۰۰۱۱۳	اهرم مالی LEV
رد		۰/۰۰۱۵۶۱	۰/۹۱۶۶۳۶	۰/۳۵۹۷	۰/۰۰۱۷۰۳	عمر شرکت AGE
		F آماره				
		۷/۰۷				
		۰/۰۰۰۰				سطح معنی داری
		۲/۱۶				آماره دورین واتسون
		۰/۶۴				ضریب تعیین
		۰/۵۵				ضریب تعیین تعدیل شده

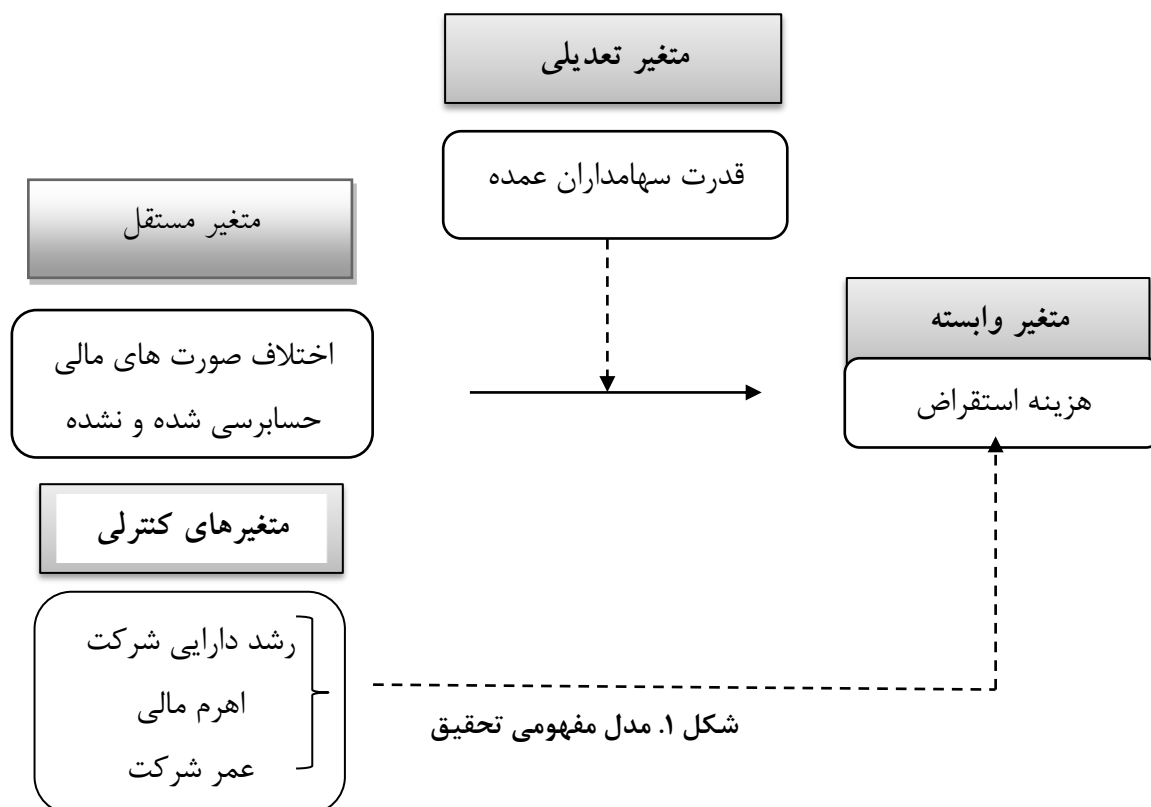
برای بررسی فرضیه فوق با استفاده از اطلاعات جدول ۳ می‌توان گفت: سطح معنی‌داری متغیر اختلاف صورت‌های مالی حسابرسی شده و نشده برابر ۰/۰۰۰۱ و مقدار آماره t برابر ۳/۹۳۸۶۹۵ و مقدار ضریب ۰/۰۰۲۵۰۴ می‌باشد. چون سطح خطا کمتر از ۰/۰۵ و قدر مطلق آماره t بیشتر از ۲ می‌باشد نتیجه می‌شود بین اختلاف صورت‌های مالی حسابرسی شده و نشده و هزینه استقراض رابطه مستقیم و معناداری وجود دارد. بنابراین با توجه مطالب گفته شده نتیجه می‌شود فرضیه فوق یعنی " بین اختلاف صورت‌های مالی حسابرسی شده و نشده و هزینه استقراض رابطه وجود دارد." با اطمینان ۹۵ درصد تأیید می‌شود.

فرضیه دوم: قدرت سهامداران عمده بر رابطه بین اختلاف صورت‌های مالی حسابرسی شده و نشده و هزینه استقراض تأثیر دارد.

$$COD_{it} = \beta_0 + \beta_1 DIF_{it} + \beta_2 STRONG_{it} + \beta_3 (DIF_{it} \times STRONG_{it}) + \beta_4 Growth_{it} + \beta_5 LEV_{it} + \beta_6 AGE_{it} + \varepsilon_{it}$$

جدول ۴ تخمین مدل دوم

برای بررسی فرضیه فوق با استفاده از اطلاعات جدول ۴ می‌توان گفت: سطح معنی‌داری متغیر تعاملی (اختلاف صورت‌های مالی حسابرسی شده و نشده * قدرت سهامداران عمده) ($DIF * STRONG$) برابر ۰/۰۰۰۰ و مقدار آماره t برابر ۴/۱۸۰۵۶۶ و همچنین مقدار ضریب متغیر ۰/۰۰۸۶۴۷ می‌باشد. چون سطح خطا کمتر از ۰/۰۵ و آماره t کمتر از ۲ می‌باشد نتیجه می‌شود که قدرت سهامداران عمده بر رابطه بین اختلاف صورت‌های مالی حسابرسی شده و نشده و هزینه استقراض تأثیر مستقیم و معناداری دارد. بنابراین با توجه مطالب گفته شده نتیجه می‌شود فرضیه فوق یعنی " قدرت سهامداران عمده بر رابطه بین اختلاف صورت‌های مالی حسابرسی شده و نشده و هزینه استقراض تأثیر دارد." با اطمینان ۹۵ درصد تأیید می‌شود.

بحث و نتیجه گیری

از مهم ترین منابع مورد نیاز سازمان ها برای بقا و ادامه فعالیت ها، منابع مالی است. بخشی از این منابع از سرمایه گذاری مؤسسان، سهامداران عمومی، فعالیت های عملیاتی و خدمات شرکت تأمین می شود و در کنار آن، از تسهیلات بانکی استفاده کنند. علت اصلی بدهی، عدم تکاپوی منابع سرمایه گذاران و منابع داخلی شرکت و همچنین کمتر بودن هزینه بدهی در مقایسه با هزینه حقوق صاحبان سهام است. در مقابل، چنانچه اخذ تسهیلات بدون توجه به متغیرهای مالی شرکت و دیگر عوامل مهم در این زمینه صورت پذیرد، شرکت را در بلندمدت به مشکلات نقدینگی دچار می کند. افزایش مطالبات معوقه بانکی در کشور از یک طرف و خروج شرکت ها از سطح مناسب ساختار سرمایه و افزایش ریسک مالی، ایجاد جریمه تأخیر و بالا رفتن هزینه سرمایه و به تبع کاهش توفیق شرکت ها در اخذ تسهیلات بعدی، از طرف دیگر، ضرورت بررسی موضوع را نشان می دهد.

بنا به نتایج ارائه شده مبتنی بر یافته های هر فرضیه، پیشنهادهایی به شرح زیر ارائه می شود:

الف) با توجه به پذیرش فرضیه اول تحقیق حاضر که بیانگر این است بین اختلاف صورت های مالی حسابرسی شده و نشده و هزینه استقراض رابطه مستقیم و معناداری وجود دارد. محصول نهایی فرآیند حسابداری مالی، ارائه اطلاعات مالی به استفاده کنندگان مختلف، اعم از استفاده کنندگان داخلی و استفاده کنندگان خارج از واحد تجاری، در قالب گزارش های حسابداری است. آن گروه از گزارش های حسابداری که با هدف تأمین نیازهای اطلاعاتی استفاده کنندگان خارج از واحد تجاری تهیه و ارائه می شوند، در حیطه عمل گزارشگری مالی قرار می گیرند. صورت های مالی، بخش اصلی فرآیند گزارشگری مالی را تشکیل می دهند. در حال حاضر، یک مجموعه کامل صورت های مالی شامل الف) صورت های مالی اساسی شامل: ۱) صورت حساب صورت سود و زیان ۲) صورت سود و زیان جامع ۳) صورت وضعیت مالی

۴) صورت تغییرات حقوق مالکانه ۵) صورت جریان وجوه نقد و ب) یادداشت‌های توضیحی همراه صورت‌های مالی می‌باشد. دیگر موارد تشکیل‌دهنده گزارشگری مالی، مواردی از قبیل گزارش مدیران درباره فعالیت واحد تجاری و گزارش تحلیلی مدیران می‌باشد که همراه با گزارش حسابرسان مستقل (حسب مورد گزارش بازرسان قانونی) و صورت‌های مالی، مجموعه‌ای تحت عنوان گزارش مالی سالانه را تشکیل می‌دهند. سایر گزارش‌های مالی که به طور موردی و با اهداف خاص تهیه می‌شوند، در برگیرنده مواردی از قبیل گزارش‌های مالی تهیه شده به منظور دریافت تسهیلات مالی از بانک‌ها، گزارش توجیهی هیئت‌مدیره جهت افزایش سرمایه در مورد شرکت‌های سهامی، و اظهارنامه مالیاتی می‌باشند. از این رو پیشنهاد می‌شود سرمایه‌گذاران و سهامداران قبل از سرمایه‌گذاری نسبت به صورت‌های مالی حسابرسی شده و نشده شرکت‌ها آگاهی پیدا کنند.

ب) با توجه به پذیرش فرضیه دوم تحقیق حاضر که بیانگر این است قدرت سهامداران عمده بر رابطه بین اختلاف صورت‌های مالی حسابرسی شده و نشده و هزینه استقراض تأثیر مستقیم و معناداری دارد. واحدهای تجاری باهدف پیشرفت و رشد نیز به وجود می‌آیند و با توجه به نیازی که در طی فعالیت‌های خود احساس می‌کنند باید روز به روز از لحاظ روابط اجتماعی و همچنین تکنولوژی‌ها پیشرفت کنند زیرا اگر چنین تحولی در یک شرکت اقتصادی به وجود نیاید در این صورت به تدریج از صحنه بازارهای مالی حذف خواهد شد. واحدهای تجاری در جهت ارتقا سطح کمی و کیفی فعالیت‌های خود اقدام به جذب سرمایه‌ها از سوی اشخاص برون‌سازمانی می‌کنند. وجود سرمایه‌گذاران بزرگ در واحدهای تجاری روحیه رهبری بیشتری را طلب می‌نماید زیرا مایل هستند سرمایه‌هایی که در اختیار مدیران این شرکت‌ها قرار می‌دهند خود آن را کنترل نمایند از این رو حاکمیت شرکتی و نوع راهبری آن دغدغه‌های اصلی شرکت‌ها و سرمایه‌گذاران محسوب می‌شود. از این رو پیشنهاد می‌شود فعالان اقتصادی و تحلیل‌گران مالی نسبت به وجود حسابرسی قابل‌اعتماد و عاری از هرگونه خطا در داخل شرکت‌های تجاری اطمینان حاصل نمایند و همچنین وجود سهامداران عمده باعث یک طرفی در منافع سهامداران می‌شود که سرمایه‌گذاران اقلیت باید ملاحظات کافی به عمل آورند. همچنین پیشنهادهایی برای محققان آتی بیان می‌گردد:

۱) بررسی تأثیر شاخص‌های مالی بر رابطه بین هزینه نمایندگی و هزینه استقراض

۲) بررسی تأثیر ریسک افشای شرکت بر هزینه استقراض

از جمله مواردی که به عنوان محدودیت‌های تحقیق قابل ذکر هستند بشرح زیر می‌باشد:

تعداد زیاد تجدید اراثة صورت‌های مالی در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران باعث شد تا نتوان پیامدهای منفی تجدید اراثة صورت‌های مالی را به صورت کامل و شفاف جهت اندازه‌گیری هزینه استقراض انجام داد. به همین دلیل احتمال می‌رود نحوه استخراج داده‌های مربوط به هزینه استقراض با دقت بیشتری انجام نگرفته شده باشد.

منابع و مآخذ

۱. احمدی، سید احسان، هاشمی نسب، فاطمه سادات. (۱۳۹۸) در تحقیقی به بررسی تأثیر ریسک‌پذیری مدیریت بر نرخ هزینه استقراض، فصلنامه پژوهش‌های کاربردی در مدیریت و حسابداری، دوره: ۴، شماره: ۱۶
۲. پاک مرام، عسگر، علی آبادی، صبا. (۱۳۹۹). رابطه بین قدرت سهامداران عمده و کیفیت حاکمیت شرکتی با تأکید بر سرمایه‌فکری در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، اولین کنفرانس بین‌المللی علوم مدیریت، رفتار انسانی، حسابداری و اقتصاد، شماره ۱.

۳. پیری، پرویز؛ منصورفر، غلامرضا و برزگری صدقیانی، سمانه. (۱۳۹۶). بررسی تأثیر سطح نگهداشت منابع نقدی بر ظرفیت بدهی و ارایه مدلی نوین برای تعیین ظرفیت بدهی (مطالعه موردی شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران). تحقیق های تجربی حسابداری، ۷(۲)، ۲۱۹-۲۳۶.
۴. تقی پوریان، یوسف. (۱۴۰۲) در تحقیقی به بررسی تاثیر قدرت سهامداران عمده بر کیفیت حاکمیت شرکتی با نقش تعدیل گری اندازه شرکت در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهاداران تهران، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی واحد چالوس، دانشکده مدیریت و حسابداری
۵. تقی نژاد، پری، زارعی مجد، جابر و ابوطالب رسولی. (۱۴۰۱). بررسی تأثیر تأمین مالی از طریق استقراض بر مدیریت سود شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، پژوهش های نوین در مدیریت، اقتصاد و حسابداری، شماره ۱، صص ۱-۱۵
۶. حاجیان، نجمه، بیات، الهه و رضا حبیبی. (۱۳۹۹). بررسی تأثیر ریسک مالیاتی و اجتناب مالیاتی بر هزینه استقراض، مجله چشم انداز حسابداری و مدیریت، دوره ۳، شماره ۳۰، صص ۳۲-۵۴
۷. رمضانی احمدی، علی اکبر، بنی مهد، بهمن و رمضانعلی رژیایی. (۱۳۹۴). سهم بازار حسابرسی و اظهارنظر حسابرس: شواهدی از بخش خصوصی حسابرسی، دانش حسابداری و حسابرسی، شماره ۱۳، صص ۷۷-۸۶
۸. سعیدی، علی و مشایخی، مهسا. (۱۳۹۱). ظرفیت دریافت تسهیلات مالی بانکی در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران. تحقیق های حسابداری مالی، ۴(۱)، ۳۱-۴۶.
۹. صالح نژاد، سیدحسن، شعبان نژاد، آتنا. (۱۳۹۷). تأثیر جریان نقدی آزاد، تمرکز سهامداران و هزینه نمایندگی بر سودآوری شرکت های بیمه ای: شواهدی از بورس اوراق بهادار تهران، پایان نامه کارشناسی ارشد، موسسه آموزش عالی سارویه، دانشکده علوم انسانی، صص ۶۸-۸۳
۱۰. قزل سفلی، مریم، بذرافشان، آمنه، مرادی، مهدی. (۱۳۹۷). تأثیر کیفیت حسابرسی بر اختلاف صورتهای مالی حسابرسی شده و حسابرسی نشده، دانش حسابداری مالی، شماره ۲، صص ۱۱۱-۱۳۰
۱۱. محمدی، اسفندیار، سبزل ژور، فرشاد و سلمان کرمی. (۱۳۹۶). بررسی رابطه تداوم مالکیت سهامداران عمده با ایجاد ارزش در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، فصلنامه مدیریت سرمایه گذاری، شماره ۱۷، صص ۱۱۳-۱۳۸

12. Ebenezer Nana Yeboah and, Zhou Yang, Benedict and Arthur ORCID Icon and Gabriel Kyeremeh. (2023). Investigating the relationship between financial statements before and after auditor approval and the cost of borrowing financing in Ghana, Journal of Accounting and Economics, 61(1), 121-144.
13. Elisabeta, W, L., Ho, J, A., Lee, C. & Ng, S, I. (2017). Impact of positive and negative corporate social responsibility on automotive firms' financial performance: A market-based asset perspective. Corporate Social Responsibility and Environmental Management, Available at: <https://doi.org/10.1002/csr.1923>.
14. Gan, K. and Saleh, Z. (2020). Intellectual capital and corporate performance of technology-intensive companies. Asian Journal of Business and Accounting 1(1): 113-130
15. Simper, R., Hall, M. J., Liu, W., Zelenyuk, V., & Zhou, Z. (2019). How relevant is the choice of risk management control variable to non-parametric bank profit efficiency analysis? The case of South Korean banks. Annals of Operations Research, 250(1), 105-127

16. Xiaojie Li , Hao Li, and Fei Qiu.(2023). Investigating the effect of ownership structure on the relationship between financial statements ability and borrowing cost in China, School of Accounting, Finance and Management, VOL 2-pp,4578-652.

Investigating the effect of the power of major shareholders on the relationship between the difference between audited and unaudited financial statements and the cost of borrowing in Firms listed on the Tehran Stock Exchange

Nahideh Nematzadeh¹

Vahdat Aghajani²

Adel Shahvalizadeh³

Abstract

Financial resources are one of the most important resources needed by organizations to survive and continue their activities. A part of these resources is provided by the investment of the founders, general shareholders, operational activities and services of the company, and besides, they use banking facilities. The main reason for the debt is the lack of efforts of the investors' resources and the company's internal resources, as well as the lower cost of debt compared to the cost of equity. The current research is part of applied research in terms of its purpose. In terms of nature, it is part of review research. In terms of the type of reasoning, it is a part of analogical-inductive research. From the perspective of time, it is part of retrospective research. In terms of the duration of the research, it is part of the combined method. The statistical population of the current research is the companies admitted to the Tehran Stock Exchange, after removing the restrictions, 152 companies were selected as a statistical sample. The period under investigation is between 2019 and 2023. The results of the test of the first hypothesis of the research show that there is a direct and significant relationship between the difference between audited and unaudited financial statements and the cost of borrowing. The results of the second hypothesis test indicate that the power of major shareholders has a direct and significant effect on the relationship between the difference between audited and unaudited financial statements and the cost of borrowing.

Keywords

Borrowing cost, the difference between audited and unaudited financial statements and the power of major shareholders

1. Master of Accounting, Ardabili non-profit non-governmental higher education institute, Ardabil, Iran (nahideh.hp2020@gmail.com)

2. Assistant Professor of Accounting Department, Islamic Azad University, Ardabil Branch, Ardabil, Iran (V.aghajani@gmail.com)

2. Assistant Professor of Accounting Department, Islamic Azad University, Ardabil Branch, Ardabil, Iran (a.shahvalizadeh@gmail.com)